

Zejnir Fajić

BIBLOITEKA ŠEJHA ABDURRAHMANA SIRIJE SA OGLAVKA

— Prilog istoriji bibliotekarstva BiH u XVIII i XIX stoljeću —

U sidžillu bivšeg sarajevskog šeriatskog suda (br. 82, str. 83-87) upisana je ostavština iza Abdurrahman Sirrije, nakšibendijskog šejha sa Oglavka kod Fojnice i pjesnika na našem i turskom jeziku. Iz popisa se vidi da je iza sebe ostavio veliko imanje, koje je procijenjeno na 79.044 groša. Među ovom imovinom popisana je i njegova biblioteka koja je imala 94 naslova, odnosno 107 svezaka, u vrijednosti od 4.722 groša, kao i dva mushafa u vrijednosti od 420 groša.

Iako je o ovom našem šejhu i pjesniku ranije pisano, mi ćemo ovdje ukratko iznijeti njegove biografske podatke, a na kraju ovog rada daćemo bibliografiju dosadašnjih napisa o Sirriji, te autore koji su objavili njegove pjesme na srpskohrvatskom jeziku i rukopise u kojima su sačuvane njegove pjesme. Postoji mogućnost da ima još rukopisa u našim bibliotekama u kojima se nalaze njegove pjesme, ali ih mi do sada nismo pronašli, pa će se vremenom, vjerovatno, još pronaći njegovih pjesama.

Abdurrahman Sirrija rođen je 1785. godine. Ocu mu je bilo ime Mehmed, a djedu Fadlullah. U mladosti je učio u fojničkoj medresi, ali je više nauke slušao kod šejh Husejna Zukića. Ovaj šejh uveo je Abdurrahmana u nakšibendijski red i dao mu nadimak »Siri« (tajanstveni). On je bio jedini njegov derviš. Poslije ženidbe sa Lejlom, kćeri Mula Ahmeda, Sirrija je na svom imanju na Oglavku sam sagradio tekiju, postao njen šejh i starješina, koju su posjećivali i bosanski namjesnici i druge političke i naučne ličnosti njegova vremena. U narodu je prozvan šejh Sikira, pa odatle potiče i današnja porodica Sikirić. Bio je učen, blag i vrlo pobožan čovjek. Imao je svuda svojih drviša, među njima vrlo učenih i moćnih ljudi, kao što su bili sarajevski muftija Mehmed Šakir Muidović, mostarski muftija hadži Mustafa - Sidki Sarajlić, valija Hercegovine Ali Galib-paša Stočević, Husein-kapetan Gradašević (koji je bio na njegovoj strani i uz njegov pokret) i drugi. Umro je 1263/1847. godine. Iza sebe je ostavio dvojicu sinova: Abdullatifa i Šakira i tri kćeri: Vasviju, Šaćiru i Aišu. U tekiji ga je naslijedio šejh Abdullatif, njegov stariji sin, a poslije smrti ovog, njegov mlađi brat Šakir.

Popis njegove biblioteke prenosimo, uglavnom, onako kako je upisana u sidžillu. Međutim, u popisu ima izvjesnih grešaka, što nam je zadavalo malu poteškoću pri određivanju i identifikaciji djela prema izvorima, pa neka djela nismo mogli niti pronaći u pristupačnim izvorima

niti iz naslova odrediti njihovu tematiku. Imena komentatora, najčešće nismo mogli ustanoviti, jer je na neka djela pisano više komentare od raznih autora. Pored naslova označen je broj svezaka, a ispod naslova procjena i vrijednost knjige. Radni brojevi u ovom popisu su naši i oni u sidžillu ne postoje. Pošto je šejh Sirrija bio derviš, to su i njegove knjige bile većinom iz tesavvufa. Uočljivo je da u njegovoj biblioteci najviše djela jednog autora ima od Ismail Haqqi Brusevije, što nas navodi na zaključak, da su mu njegova djela bila omiljena literatura. Iz popisa se, također, vidi da su te knjige bile na sva tri orijentalna jezika, pa opet zaključujemo da je on morao i poznavati dobro ove jezike. Međutim iz popisa se ne vidi da je među ovim knjigama bilo i njegovih pjesama na našem i turskom jeziku, osim ako one nisu bile na papirima koje su navedene pod rednim brojem 52. Sve ove knjige, kao i knjige njegovih sinova i unuka, na žalost, nastradale su i nestale za vrijeme II svjetskog rata¹⁾

1. Ruh al- bayan. Komentar Kur'ana na arapskom jeziku. Napisao Ismail Haqqi al- Brusawi, umro 1137/1724. O. M. I, 28.

2. Tefsir tibyan. Komentar Kur'ana. Iz naslova ne možemo odrediti ime autora, jer postoji više tefsira pod ovim naslovom.

3. Memediyye šarhi. Komentar velike poeme vjerskog sadržaja u kojoj je obrađena u stihovima islamska tradicija, naročito u vezi sa Muhamed a. s. i ashabima, te islamske doktrine. Osnovno djelo napisao je Muhammad b. Salih b. Sulayman Yazigl Oglu, Yazigizade — Ibn al-Katib, umro u Galipolju 855/1451., a ovaj komentar gore spomenuti Ismail Haqqi al-Brusawi HH II, 1618; O. M. I, 28.

4. M'arifetname Haqqi, enciklopedijsko djelo o tesavvufu, etici i drugim islamskim naukama. Napisao Šayh Ibrahim Haqqi b. Derviš 'Otman al-Arzarumi as-Sufi al-Hanafi, umro 1195/1780. K. Dobrača I, 11.

5. Multaqa Mauqufat. U sidžillu je ovako napisano. Međutim, u izvorima je

To je prevod i komentar na turskom jeziku poznatom fikhskom djelu Multaqa'l-abhur. Osnovno djelo napisao je Ibrahim b. Muhammad al-Halabi, umro 956/1549., a ovaj komentar i prevod Muhammad-efendi Mauqufati, polovinom XVII stoljeća. K. Dobrača II, 1558.

¹⁾ Vidi: Mahmud Traljić, Šejh Abdurrahman Sirri bio je i — kaligraf. Glasnik Vrhovnog islamskog starješinstva u SFRJ, god. XLI/1978; br. 1, str. 59-62.

6. Qamus. Neki rječnik. Iz naslova ne možemo od-

rediti na kojem je jeziku niti ime njegovog autora.

7. Vjerovatno neko djelo iz stilistike u stihu,

jer u izvorima nismo mogli pronaći ovakav naslov, pa nam je djelo nepoznato.

8. Šarh fusus. Komentar tesavvufskom djelu »Fu-

sus al-Hikem«. Osnovno djelo napisao je Muhyiddin Abu 'Abdullah Muhammad b. 'Ali, Ibn 'Arabi, umro 638/1240., a ime komentatora nam je nepoznato. HH II, 1261.

9. Komentar Hafizo-

vom Divanu na turskom jeziku. Divan na perzijskom jeziku napisao je Šamsuddin Muhammad Hafiz aš-Š'irazi, umro 792/1388-9., a ovaj Komentar Ahmad Sudi al-Bosnavi, umro 1005/1596. HH I, 383-4.

10. Šarh šama'il-i šarif. Komentar Zbirci ha-

disa »Šama'il-i šarif« o ličnosti i životu Božijeg poslanika Muhamed a. s. Osnovno djelo napisao je Abu'Isa Muhammad b. 'Isa at-Tirmidi, umro 279/892., a komentator nam je nepoznat. K. Dobrača I, 123.

11. Tarikat — i Muhammadiye tergemesi.

Prevod na turski jezik djela o vjerskim poukama i propovijedi iz Kur'ana i Hadisa. Osnovno djelo napisao je Muhammad b. Pir 'Ali al-Bir- gavi, umro 981/1573.) K. Dobrača I, 268). Iz naslova ime prevodioca ne možemo odrediti, pa nam je on i nepoznat.

12. Isma'il Haqqi Pendi 'Attar šerhi.

Komentar spjeva poučnog vjersko-moralnog sadržaja kojeg je na perzijskom jeziku napisao Fariduddin Muhammand b. Ibrahim al-'Attar, umro 627/1229., a komentar na turskom jeziku napisao je Isma'il Haqqi al-Brusavi (v. tačku 1.) Karatay t II, 2163.

13. Rušahat li Tariq-i naqšibandi. Bio-

grafije nakšibendijskih šejhova koje je na perzijskom jeziku napisao Husayn b. 'Ali al-va'iz al-Kašifi, umro 910/1504. HH I, 903.

14. Tašrihat min at-Tibb. Neko medicinsko dje-

lo o hirurgiji, od nama nepoznatog autora.

15. Šarh divan hadrat-i 'Ali al-marda.
Komentar Divanu pjesama od hazreti Alije, četvrtog halife. Komentator nam je nepoznat.
16. Šarh matnavi šarif. Komentar tesavvufskom djelu koje je u stihovima na perzijskom jeziku napisao Mavlana Galaluddin Muhammad b. Muhammad ar-Rumi, umro 670/1273., a ovaj komentar, vjerovatno, gore spomenuti al-Brusavi. O. M. I, 29.
17. Tab al-hitab li Isma'il Haqqi.
Zbirka hutbi na turskom jeziku mističnog sadržaja. Napisao spomenuti al-Brusavi. (v. tačku 1.) Dayl II, 292; Flugel III, 481.
18. Šarh kaba'ir Isma'il Haqqi. Djelo na turskom jeziku o velikim grijesima, od istog autora. Flugel III, 143.
19. Qaside-i burda. Pjesma u slavu Muhammed a. s.
Spjevao Šarafuddin Abu'Abdullah Muhammad b. Sa'id al-Busiri, umro 694/1294. K. Dobrača I, 268.
20. Subha-i sibyan. Arapsko-tursko-perzijski rječnik u stihu. Napisao Abu'l- Fadl Muhammad b. Ahmad ar-Rumi, rodom iz Bosne. K. Dobrača I, 381.
21. Dala'il al-hayrat. Zbirka salavata. Sabrao, vjerovatno, Muhammad b. Sulayman al-Gazuli, umro 870/1465. K. Dobrača I, 525.
22. Mehmediyye. Isto kao osnovno djelo koje je navedeno pod tačkom 3.
23. Gulstan. Djelo na perzijskom jeziku moralnodidaktičkog sadržaja, protkano pričama, anegdotama i sentencijama. Napisao Šayh Abu 'Abdullah Mušrifuddin b. Muslihuddin Sa'di aš-Širazi, umro 691/1292. HH II, 1504.
24. Šarh usul-i 'ašare. Komentar na turskom jeziku djelu »Usuli ašare« koje govori o uvjetima za prijem u derviške redove. Napisao gore spomenuti Isma'il Haqqi. O. M. I, 31.

25. Gudi. Vjerovatno zbirka pjesama od sarajevskog

pjesnika Mehmeda Čohadžića-Džudije, umro u Travniku 1815. Hazim Šabanović, Književnost Muslimana BiH, 552.

26. Risale-i hikayat hadret-i Yusuf.

Vjerovatno priče o Jusuf pejgamberu.

27. M'adiret name Qonawi. Nepoznato djelo, od nekog Qonevije.

28. Qaside-i munferige. Pjesma koju je, prema većini izvora, napisao Abu'l-Fadl Yusuf b. Muhammad Ibn an-Nahvi at-Tauzari, umro 505/1111. K. Dobrača II, 899,9.

29. Divan as-Sayyid Mustafa Hašim. Vjerovatno Divan pjesama, od nekog as-Sayyid Mustafe Hašima. U pristupačnim izvorima nismo mogli pronaći ovaj Divan niti njegova autora.

30. Huggat al-Islam. To je, vjerovatno, djelo iz usuli fikha ili ilmul kelama, što ga je napisao Muhammad Tahir b. Muhammad aš-Širazi, umro oko 1100/1688. Dayl I, 392; AM II, 301.

31. Havas-i huruf. Risala o naročitim koristima harfova (slova), od nepoznatog autora.

32. Risale-i 'ilm-i nugum. Risala iz astrologije, od nepoznatog pisca.

33. Tuhfe as-salikin. Djelo na perzijskom jeziku sa područja tesavvufa o vjerovanju, ophođenju i etici. Napisao Šihabuddin Fadlullah b. Hasan at-Turbešti, umro 661/1262. HH I, 366; AM II, 821.

34. Šams al-ma'arif ve lata'if al-'avarif. Djelo sa područja tesavvufa. Napisao Ahmad b. 'Ali b. Yusuf al-Qureši al-Buni, umro 622/1225. HH II, 1062; Ahlvardt III, 4125.

35. T'abirnama. Knjiga o tumačenju snova, od nepoznatog autora.
36. Def'a Qasida-i burda. Isto kao pod br. 19.
37. Tibdan risala. Risala iz medicine, od nepoznatog pisca.
38. Bergivi. Ilmihal o akaidu i ibadatu na turskom jeziku. Napisao Bergivija (v. pod tačkom 11.) HH I, 850; Karatay t I, 82.
39. Tekmile-i nafahat. Dopuna djelu Osnovno djelo napisao je 'Abdurrahman b. Ahmad al-Gami, umro 898/1492. Ovu dopunu ili komentar napisao je njegov učenik 'Abdulgafur al-Lari, umro 912/1506. Djelo sa područja tesavvufa, a obadva su na perzijskom jeziku. HH II, 1967., S II, 286., pristupačnim izvorima nigdje ne nalazimo.
40. Ustuvani. Priručnik o islamskom vjerovanju, vjerskom čišćenju i namazu, od nepoznatog pisca. K. Dobrača II, 1560.
41. Def'a Gulistan. Isto kao pod tačkom 23.
42. Vasile-i 'irfan. Neko nepoznato djelo, jer ga u pristupačnim izvorima nigdje ne nalazimo.
43. Reml Daniyal. Djelo iz astrologije, prema predanju, od Daniyal peygambera. HH I, 912; K. A. III, 2104.
44. Pandi 'Attar. Spjev poučnog vjersko-moralnog sadržaja kojeg je na perzijskom jeziku napisao Fariduddin Muhammad b, Ibrahim al-'Attar, umro 627/1229. K. Dobrača I, 271.
45. Din-i tamam. Nepoznato djelo, od nepoznatog autora.
46. Minhag al-'abidin. Djelo o pobožnosti, čistoći

duše i čistom životu, kao put u raj. Napisao Abu Hamid Muhammad b. Muhammad al-Gazali, umro 505/1111. HH II, 1876.

47. Vugube al-gara'ib, Također nepoznato djelo, od nepoznatog pisca.

48. Baharistan tergemesi. Poučno-didaktično djelo na perzijskom jeziku. Osnovno djelo napisao 'Abdurrahman b. Ahmad al-Gami, umro 898/1492., a ovaj prevod na turski jezik, vjerovatno, je od Šem'ije, umro 1000/1591. HH I, 256.

49. Kašf al- higab. Ovo je vjerovatno djelo sa područja tesavvufa, što ga je napisao aš-šayh 'Abdullah al-Hattalani as-Sufi čija nam je biografija nepoznata. Dayl II, 358. Međutim postoji ovakav naslov i prevoda »Fusus al- Hikema« na turski jezik, od Malkarall Yahya Nev'i efendije, umro 1007/1598. Karatay t I, 157.

50. Sarf gumlesi. Neko djelo iz arapske gramatike, od nepoznatog pisca.

51. Halabi tergemesi. Djelo sa područja fikha. Napisao Ibrahim b. Muhammad al-Halabi, umro 956/1549., a prevod na turski jezik je od nepoznatog prevodioca. K. Dobrača II, 1185, 1196.

52. Avraq-i perišan. Nepovezani listovi nekog ili više djela.

53. Arapsko-turski rječnik. Napisao Mustafa b.

Šamsuddin 'Ali al-Qarahisari al-Kitabevi al-Ahtari, umro 968/1560. HH I, 31.

54. Qara Dawud. Vjerovatno djelo iz dogmatike, što ga je napisao Qara Dawud Izmiti, umro 948/1541. K. Dobrača I, 68; O. M. I, 399.

55. Risala Qušayriyya. Risala o tesavvufu. Napisao Abu'l-Qasim 'Abdulkarim b. Havazin al-Qušayri, umro 465/1073. K. Dobrača I, 191.

56. Risala-i Šayh Maula Ilahi. Možda je to ri-

sala »Maslak at-Talibin«, što ju je napisao Molla 'Abdullah Ilahi Naqšibandi, umro 893/1847. Spomenuta risala je sa područja tesavvufa. Karatay t I, 156, 1; O. M. I, 91.

57. Šarh Šir'a al-Islam. Komentar djelu vjer-

sko poučnog sadržaja, izrađeno na osnovu sunneta. Osnovno djelo na arapskom jeziku napisao je Muhammad b. Abu Bakr Imamzade al-Hanafi, umro 573/1177., a komentator nam je nepoznat. HH II, 1044.

58. Silsilname. Djelo na turskom jeziku sa područja

tesavvufa o lancu šejhova ili učenjaka, od nepoznatog pisca.

59. Evrad-i Beha'I šarhi. Komentar djelu iz tesavvufa. Osnovno djelo napisao aš-šayh Baha'uddm Muhammad b. Muhammad an-Naqšibandi, umro 791/1389., a komentator nam je nepoznat. HH I, 200.

60. Šarh T'alim al-muta'allim va Anda-

lusi. Komentar djelu iz nauke o vjersko-moralnom odgoju i lijepom vladanju učenika. Osnovno djelo napisao je Burhanuddin az-Zarnugi oko 600/1203. (v. K. Dobrača I, 124), a ime komentatora nam je nepoznato.

Drugo djelo u ovoj zbirci je kratka risala o arapskoj metrici. Napisao ju je Abu 'Abdullah Muhammad b. Husayn Abul-Gayš al-Ansari al-Andalusi, umro 626/1229. K. Dobrača I, 241.

61. Ahval-i arba'in (ili Krk hal). Neko djelo iz

hadisa ili fikha ili tesavvufa.

62. Divan Subhi. Divan pjesama na turskom jeziku. Napisao Ahmad b. Muhammad al-Katib ar-Rumi, umro 1101/1689. Ismail-paša, Dayl I, 513.

63. Šarh Asma-i al-husna. Traktat o tumačenju

Božijih imena, od nepoznatog pisca.

64. Lugat N'imetullah. Perzijsko-turski rječnik. Napisao Ni'metullah b. Ahmad b. al-Mubarak as-Sofiyewi ar-Rumi, umro 969 /1561. Karatay t II, 2063.

65. Risala-i aufaq. Neka risala o vefku (nešto slično gatanju ili bacanju bocke), od nepoznatog pisca.
66. Risala-i dadiye. Nepoznata neka risala.
67. M'ardfat an-nafs. Vjerovatno neko djelo iz tesavvufa, koje al-Attar (v. pod tačkom 44). spominje na početku svoga djela Tedkire. HH II, 1740.
68. Muhtar al-fikh. Djelo o fikhu, što ga je napisao Abu'l-Fadl 'Abdullah b. Mahmud al-Mausili al-Hanafi, umro 683/1284. K. Dobrača II, 1118.
69. Tergeme-i Tavaqib. Djelo iz tesavvufa na turskom jeziku. Preveo Derviš Mahmud Metnevi-han, živio u XVI stoljeću. Weisbaden, M. Gotz XIII 4, 141.
70. Šumus al-anvar va kunuz al-asrar. U sidžillu je naslov pogrešno napisan. Djelo o slovima i njihovim tajnama. Napisao Abu 'Abdullah Muhammad b. Muhammad al-'Abdari at-Tilmani al-Maliki, Ibn al-Hagg, umro 737/1336. Dayl II, 57.
71. Esrar name. Djelo sa područja tesavvufa, od nepoznatog pisca, jer ovakvih naslova ima od više autora.
72. Risala min at-tibb. Risala iz medicine, od nepoznatog pisca.
73. Šarh Sururi 'ala al-Matnawi. Komentar velike poeme iz tesavvufa, oboje napisano na perzijskom jeziku. Poemu je napisao Galaluddin Rumija (v. pod tačkom 16.), a komentar Mustafa b. Ša'ban as-Sururi, umro 969/1561. Karatay p, 503, 526.
74. Adab al-asha, Djelo iz etike, ashabima i njihovom vladanju od nepoznatog pisca.
75. Divan Nabi. Divan pjesama na turskom jeziku.

Napisao Yusuf Nabi, umro 1124/1712. Karatay t II, 2457.

76. Rauda al-islam. Djelo moralno-poučnog sadržaja (etika) na turskom jeziku. Napisao neki 'Abidi, živio u XV i XVI stoljeću. Weisbaden, M. Gotz XIII4, 165.

77. Adab at-talibin. Djelo iz etike, o vladanju učenika, od nepoznatog pisca.

78. Zubda al-haqaiq šarhi. Djelo iz tesavvufa, od nepoznatog komentatora. HH II, 951.

79. Diger risala-i min at tibt. Još jedna risala iz medicine, od nepoznatog pisca.

80. Risala-i maqamat Ewiliya Čalabi. Nama nepoznato djelo.

81. Risala mawiyje al-hitan. Nepoznato djelo.

82. Sihah al-masabih. I ovo nam je nepoznato.

83. Risala-i dikr-i tewhid. Neka risala iz tesavvufa, od nepoznatog autora.

84. Risala-i siyer-i nebi. Životopis Muhamed a. s., od nepoznatog pisca.

85. al-Hisn al-hasin min kalam-i sayyid-i al-mursalin. Zbirka molitava sabranih iz govora Božijeg poslanika. Sabrao Šamsuddin Muhammad b. Muhammad Ibn al-Gazari, umro 833/1429. K. Dobrača I, 371.

86. Nasihat al-muluk name. Djelo na perzijskom jeziku o uređenju države. Napisao Abu Hamid Muhammad b. Muhammad al-Gazali, umro 505/1111. HH II, 1958.

87. Tergeme-i nafahat. Prevod na turski jezik djela »Nafahat al-uns«. Osnovno djelo na perzijskom jeziku napisao je 'Abdurrahman b. Ahmad al-Gami, umro 898/1492., a ime prevodioca ne možemo tačno odrediti. HH II, 1985.
88. Muhtarat al-navazil. To je, vjerovatno, djelo o hanefijskom fikhu. Napisao 'Ali b. Abu Bakr al-Marginani al-Hanafi, umro 593/1196. K. Dobrača II, 1021.
89. Mehmediyya. Isto kao osnovno djelo pod tačkom 3
90. Risala-i reml. Neka risala iz astrologije, od nepoznatog pisca.
91. Hikayat Di an-nun hadrat. Priče o Hazreti Zin-Nunu.
92. Divan Ruhl. Divan pjesama na turskom jeziku. Napisao 'Otman Ruhl Bagdadi, umro 1014/1605. Kartay t. II, 2370.
93. Da'fa t'abir name kabir. Veći svezak knjige o tumačenju snova, od nepoznatog autora.
94. Lugat min al-Qur'an ma'a Iršad-i sibyan. Rječnik Kur'ana sa poukom za djecu, od nepoznatog pisca.

Da bi bar približno sagledali koliko je u to doba knjiga cijenjena i kolika joj je bila vrijednost, navodimo cjenovnik pojedinih artikala, objavljenih u novinama »Bosna«, br. 342, od 2. i 14. januara 1873. godine. Cijene su navedene u vrijednosti para, a knjige u vrijednosti groša. Jedan groš vrijedio je 100 para.

Predmet	oka	para	Predmet	oka	para
hljeb kaplama	1	100	maslo	1	480
hljeb somun	1	94	zejtin	1	480
hljeb bosman	1	78	kafa	1	640
pšenica dob.	1	98	šećer	1	340
pšenica srednja	1	84	pirinač	1	160
pšenica najniža	1	80	meso ovčije	1	80
mlivo dobro	1	92	meso goveđe	1	80

Napominjemo, također, da su novine »Bosna« u to doba koštale 1 groš.

O šejh Abdurahman Siriji pisali su:

1. Dr. Safvet-beg Bašagić, O BOSANSKOJ KNJIŽEVNOSTI. Bošnjak — list za politiku, pouku i zabavu. Sarajevo, god. 1/1891; br. 1, str. 3-4.

2. Scheich Seifuddin Kemura und dr. Vladimir Ćorović, Dichtungen bosnische Moslims aus dem XVII, XVIII und XIX Jahrbundert. Sarajevo, 1912, str. 20-24.

3. Augustin Čičić i dr. Šaćir Sikirić, Kroz tekije i samostane. Neke crtice s putovanja po fojničkom kotaru. Narodno jedinstvo, Sarajevo, god. III/1920, br. 266-271.

4. GAJRET 1903-1928. Izdao Glavni odbor. Uredio Hamza Humo. Sarajevo, 1028.

5. Dr. David Bogdanović, Pregled književnosti hrvatske i srpske Knjiga I. Zagreb, 1932.

6. Mehmed Handžić, Književnu rad bosansko-hercegovačkih Muslimana. Preštampano iz Glasnika Vrhovnog starješinstva islamske vjerske zajednice. Sarajevo, 1934.

7. Hasan Kikić, Nekoliko svjetlih i nekoliko opskurnih imena u bosansko-hercegovačkoj literaturi. Almanah savremenih problema. Izdanje kluba. Zagreb, 1936, str. 154-165.

8. Muhamed Hadžijahić, Hrvatska muslimanska književnost do 1878. godine. Sarajevo, 1938, str. 10.

9. Dr. Šaćir Sikirić, Tekija na Oglavku. Sarajevo. Gajret-kalendar za 1941, str. 4251.

10. (Muhamed Hadžijahić), Aljamiado literatura kod Hrvata. Hrvatska enciklopedija, sv. I, Zagreb, 1941, str. 300-301.

11. Mehmed Handžić, dr. Šaćir Sikirić: Pobožne pjesme (ilahije) šejh Abdurrahmana Sirije. Prikaz. Sarajevo, El-Hidaje, god. V/1942; br. 7, str. 190-191.

Drugi prikaz od nepotpisanog autora objavljen je u »Osvitu« god. I/1942; br. 2, str. 6.

12. (Muhamed Hadžijahić, Književnost na arabici / aljamiado). Enciklopedija Jugoslavije 1. Zagreb, 1955, str. 144-145.

13. Osman A. Sokolović, Pregled štampanih djela na srpskohrvatskom jeziku Muslimana Bosne i Hercegovine od 1878-1948, godine. Separat iz Glasnika IVZ. Sarajevo, 1957, str. 69-74.

14. Dr. Smail Balić, Aljamiado književnost u Bosni i Hercegovini za vrijeme Osmanlija. Godišnjak 1957. Muslimanska biblioteka, knj. 4. Wien, 1957, str. 20-33, te 82.

15. Ibrahim Kemura, Aljamiado književnost. Odjek VI-IX mjesec 1971. (u pet nastavaka).

16. Werner Lehfeldt, Ein Beitrag zur Erforschung des serbokroatischen Aljamiado-Schrifttums. Dudost Forschungen XXVIII 1969, str. 94-122.

17. Smail Balić, Kultura Bošnjaka. Muslimanska komponenta. Wien, 1973.

18. Salih Trako, Medžmua pjesnika Šakira. Anali Gazi Husrev-begove biblioteke, knj. II-III. Sarajevo, 1974, str. 109-123.

19. Džemal Čehajić, Vidovi stvaranja muslimanskih mistika porijeklom iz Bosne i drugih krajeva Jugoslavije od XV do XIX vijeka. Godišnjak Instituta za jezik i književnost u Sarajevu, Odjeljenje za književnost, knj. III-IV. Sarajevo, 1974-75, str. 2337.

20. Mahmud Traljić, šejh Abdurrahman Sirri bio je i — kaligraf. Glasnik Vrhovnog islamskog starješinstva u SFRJ. Sarajevo, 1978; br. 1, str. 59-62.

21. Juzo Nagata, Materials on the Bosnian notables. Studia culturae islamicae No. 11. Institute for the Study of languages and cultures of Asia and Africa. Tokio, 1979.

22. dr. Abdurahman Nametak, Hrestomatija bosanske alhamijado književnosti. Sarajevo. »Svjetlost«. 1981.

Pjesme na srpskohrvatskom jeziku šejh Sirrije objavili su:

Šejh Seifuddin Kemura i dr. Vladimir Čorović u navedenom svom djelu.

Mehmed-beg Kapetanović-Ljubušak, Istočno blago, sv. II. Sarajevo, 1897.

dr. Friedrich S. Krauss, Slavische Volksforschungen. Leipzig, 1908.

dr. Safvet-beg Bašagić, Popis orijentalnih rukopisa moje biblioteke.

Glasnik Zemaljskog muzeja XXVIII, 1916, 3-4. Sarajevo, 1917. Postoji separat.

Dr. Šaćir Sikirić, Pobožne pjesme (ilahije) šejh Abdurrahmana Sirrije Glasnik islamske vjerske zajednice u Sarajevu, god. IX/1941; br. 11, str. 332-354. i br. 12, str. 362-373.

H. M. Džemaluddin Čaušević je uz Gaševićev Mevlud redovno štampao i šejh Sirrine pjesme.

Rešad Kadić, Pobožne pjesme bosansko-hercegovačkih Muslimana. Sarajevo, 1969, str. 40-47.

Biserije. Izbor iz muslimanske književnosti. Odabrao i priredio Alija Isaković. Zagreb, 1972, str. 238-241.

Dr. Abdurahman Nametak, Navedena Hrestomatija.
Rukopisi u kojima su do sada pronađene šejh Sirrine pjesme:
Muhamed-Enver Kadio, Tarih Enveri, sv. 24, str. 198-199. i 200 -
202. sv. 26, str. 312. Rukopisi: R-3218, 3229 i 3239 — sve u Gazi Husrev-
begovoj biblioteci u Sarajevu.

S U M M A R Y

Shaikh 'Abdurrahman Sirriya, the dervish and the poet in Serbo-Croatian and Turkish, bequeathed a very large estate and a valuable library. The library was estimated at 4, 722 units of the Turkish currency, plus two mushafs in the total value of 420 units of money. This paper briefly presents Shaikh Sirriya's biography and gives the list of all the books (manuscripts) found in the library after his death together with the names of their authors and the subject matters they treat. The books the originals of which were not found in the library have been listed according to the records of the former Islamic law court in Sarajevo (no. 82 p. 87) from year 1253/1847. The paper also contains the writings about Sirriya and their authors as well as the names of the translators of his poems into Serbo-Croatian.

Faksimil popisa knjiga Šejh Abdurrahmana Sirrije,
sidžil br. 82, str. 87.